

2 - Moje práva počas súdneho konania

A. Kde bude súdne konanie prebiehať?

Súdne konanie sa uskutoční na mieste, kde prokurátor podá obžalobu; v tejto súvislosti existujú právne predpisy. Súdne konanie sa často koná na súde v mieste, kde bol trestný čin spáchaný.

To, či sa podá na okresný súd (*Amtsgericht*), krajský súd (*Landgericht*) alebo vyšší krajský súd (*Oberlandesgericht*), závisí aj od faktorov vrátane trestu, ktorý možno za trestný čin očakávať. Ak bola osoba obvinená z menej závažného trestného činu (*Vergehen*) a očakáva sa, že trest bude len peňažným trestom alebo trestom odňatia slobody až na dva roky, vec prejedná na okresnom súde samosudca. V prípade závažných trestných činov (*Verbrechen*) s predpokladaným trestom odňatia slobody na dva až štyri roky rozhoduje vo veci zmiešaný senát (*Schöffengericht*) okresného súdu, ktorý tvoria sudca z povolania a dvaja prísediaci. Ak sa očakáva trest odňatia slobody na viac ako štyri roky, o veci rozhodne krajský súd so senátom zloženým z dvoch alebo troch sudcov z povolania a dvoch prísediacich. V prípade trestných činov proti štátu je na prejednanie veci príslušný vyšší krajský súd so senátom zloženým z troch alebo piatich sudcov z povolania v závislosti od zložitosti alebo rozsahu konania.

B. Možno obvinenia zmeniť? Ak áno, aké právo na informácie mám v tejto súvislosti?

Za určitých okolností sa odsúdenie vynesené súdom môže odchyľovať od obvinení, ktoré boli proti vám vznesené. Odsúdenie na základe rôznych trestnoprávných predpisov je povolené len vtedy, ak vás súd výslovne upovedomil o tom, že právne posúdenie sa odchyľuje od vznesených obvinení a poskytol vám možnosť obhajoby.

Odsúdenie na základe rôznych trestných činov si vyžaduje, aby prokurátor podal dodatočné obvinenie, ak by tieto trestné činy a udalosť opísaná v pôvodnej obžalobe nebola považovaná nestrannou treťou osobou za jednu udalosť. Dodatočné obvinenia sa vypočújú len vtedy, ak s tým súhlasíte vy a súd.

C. Aké sú moje práva počas konania pred súdom?

i) Vyžaduje sa moja prítomnosť na súde? Z akých podmienok je možné nezúčastniť sa osobne na súdnom pojednávaní?

V zásade sa od vás vyžaduje, aby ste sa zúčastnili na súdnom konaní. Ak ste neboli oslobodení od povinnosti zúčastniť sa a stále sa nedostavili, súdne konanie sa vo všeobecnosti preruší a za určitých okolností sa na vás môže vydať zatýkací rozkaz. Výnimky sa uplatňujú napríklad na konania v skrátanom trestnom konaní a na odvolania v skutkových a právnych otázkach.

ii) Mám právo na tlmočníka a preklad dokumentov?

O povahe a dôvode obvinení vznesených proti vám máte právo byť bezodkladne a podrobne informovaný (-á) v jazyku, ktorému rozumiete.

Ak dostatočne neovládate nemecký jazyk, súd vymenuje tlmočníka, ktorý počas súdneho konania preloží všetky významné udalosti a výpovede.

iii) Mám právo na advokáta?

Máte nárok na obhajobu advokátom. V niektorých prípadoch je to povinné. Ak v takýchto prípadoch neurčíte advokáta, súd vám prideli obhajcu. Informácie o tom, ako nájsť advokáta a kto hradí náklady, sú k dispozícii [tu](#).

iv) O akých ďalších procesných právach by som mal(-a) vedieť? (napr. vystúpenie obvinených pred súdom)

Po vykonaní akýchkoľvek dôkazov ste oprávnený (-á) vyjadriť sa k nim. Môžete namietať proti vykonaniu a použitiu dôkazov, ktoré považujete za nezákonné.

Okrem toho môžete požiadať o získanie ďalších dôkazov. Máte právo identifikovať a predložiť dôkaz sám (sama), hoci nemáte rovnaké právomoci ako polícia. Nemôžete napríklad odpočúvať telefóny a predkladať záznamy ako dôkaz.

Svedkov môžete požiadať, aby pravdivo vypovedali o tom, čo videli, a takisto môžete predviesť svedkov na súd. Svedkovia sú povinní dostaviť sa na súd a povedať pravdu.

Najprv budú svedkovia vypočúvaní súdom a prokurátorom a následne im môžete klásť otázky vy a váš advokát.

D. Možné tresty

Možné tresty zahŕňajú pokuty a tresty odňatia slobody. V určitých prípadoch môže súd nariadiť aj rehabilitačné a preventívne opatrenie. Medzi takéto opatrenia patrí napríklad umiestnenie do psychiatrickej nemocnice, umiestnenie do centra pre rehabilitáciu drogovu závislých alebo preventívne zadržanie. Ďalším takýmto opatrením je odňatie vodičského preukazu. Ako dodatočnú sankciu môže súd uložiť zákaz viesť motorové vozidlo. Rehabilitačné a preventívne opatrenia možno nariadiť nezávisle alebo v určitých prípadoch popri treste.

Pokuta sa ukladá vo forme určitého počtu denných jednotiek (napríklad 50 denných jednotiek po 15 EUR). Denná jednotka sa vo všeobecnosti rovná tridsatine vášho mesačného čistého príjmu. Ak pokutu nezaplatíte, budete musieť stráviť jeden deň vo väzení na každé dva denné jednotky [uväznenie za nezaplatenie pokuty (*Ersatzfreiheitsstrafe*)]. Aby ste sa vyhli uväzneniu, môžete pokutu urovnať aj vykonaním neplatenej práce. V prípade pokút do 180 denných jednotiek môže byť pokuta za určitých podmienok pozastavená. Následne dostanete upozornenie a pokutu budete musieť zaplatiť len vtedy, ak po rozsudku spáchate iný trestný čin alebo porušíte akékoľvek podmienky alebo pokyny, ktoré vám boli uložené.

Tresty odňatia slobody až na dva roky môžu byť v rámci skúšobnej lehoty odložené. Skúšobná lehota trvá dva až päť rokov. Ak porušíte pravidlá týkajúce sa skúšobnej lehoty, trest možno vykonať.

Trest odňatia slobody sa vykonáva vo väzení. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia dostanete oznámenie, že musíte začať vykonávať svoj trest. Ak tak neurobíte dobrovoľne, vydá sa zatýkací rozkaz na výkon rozhodnutia.

Po tom, ako si odpykáte aspoň dve tretiny svojho trestu (alebo len polovicu – a najmenej šesť mesiacov – trestu v prípade prvého trestu odňatia slobody v trvaní do dvoch rokov alebo za osobitných okolností), bude sa uvažovať o predčasnom prepustení, ak súhlasíte s podmieneným odkladom výkonu zvyšku vášho trestu v skúšobnej lehote. V prípade určitých závažných trestných činov je na tento účel, ak súd zvažuje prepustenie, potrebné získať znalecký posudok. Súdna rozhodnutia v súvislosti s výkonom trestu vo všeobecnosti vydávajú sudcovia oddelenia pre výkon trestu na krajskom súde, ktorý zasadá samostatne.

V oblasti trestného práva mladistvých sa dôraz nekladie na potrestanie páchatel'a ako náhradu za protiprávne konanie, ale na vzdelávanie s cieľom zabrániť recidíve. V dôsledku toho okrem trestov odňatia slobody pre mladistvých v trvaní najmenej šesť mesiacov až päť alebo v závažných prípadoch desať rokov (pre mladistvých vo veku od 14 do 17 rokov), ktoré môžu byť podmienne odložené, ak trest nepresiahne dva roky, existujú aj iné možné tresty (ktoré sú oveľa bežnejšie za menej závažné a stredne závažné trestné činy). Ako príklady možno uviesť príkazy na vykonanie verejnoprospešnej služby, zaplatenie peňazí charitatívnej organizácii, prijatie opatrení na náhradu spôsobenej škody, účasť na kurze sociálnej odbornej prípravy, umiestnenie do starostlivosti a dohľadu konkrétnej osoby alebo pokus o mediáciu medzi obeťami a páchatel'mi, ale existuje aj možnosť nariadiť zadržanie mladistvých až na štyri týždne.

■ Posledná aktualizácia: 20/11/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.